

Vänstern i Kungälv

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | 1:A MAJ | 2026

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

Vänstern i Kungälv är en del av skriftserien Folkviljan.

Foto: Agnes Stuber

Dags för maktskifte

Nooshi Dadgostar (V)

Efter nästa val tar vi plats i regeringen och gör Sverige starkare, tryggare och jämlikare för vanligt folk

Sida 4.

**För ett rättvist
Kungälv**

**Sätt press på
matjättar och elbolag**

FOTO: AGNES STUBER

FOTO: PER LÅNGBY

FOTO: AGNES STUBER

Sandro Scocco

CHEFSEKONOM (V)

"Det finns så mycket regeringen kunde ha gjort med de där miljarderna"

SIDA 5

Nicolas Lunabba

FÖRFATTARE

"Otryggheten ökar när rasismen blivit regeringspolitik"

SIDA 7

Isabell Mixter

RIKSDAGSLEDAMOT (V)

"Vi behöver en skola som finns till för elever och lärare, inte för giriga aktieägare"

SIDA 7

INTRO

Frys hyrorna

● Du ska kunna bo tryggt och bra till en rimlig kostnad, varken du eller din familj ska oroa sig över att inte kunna betala nästa månad. Fastighetsägare ska inte kunna skinna sina hyresgäster.

Men de senaste åren har hyrorna höjts om och om igen samtidigt som de som äger fastigheterna har gjort större vinster. **Nu vill Tidöpartierna införa marknads-hyror, det skulle chockhöja hyrorna och fler skulle behöva flytta.**

Nu går vi ut med ett löfte till Sveriges hyresgäster: Frys hyran.

vansterpartiet.se/blimedlem

Stoppa utvisningarna

Tidöpartiernas inhumana politik slår sönder familjer. För oss är det självklart att den som har rotat sig i landet också ska känna sig trygg med att den har en framtid här.

FRÅGA **4**

Vad skulle du göra med mer fritid om arbetsdagen kortades till sex timmar?

Petra Modée

58 år, Gnarp

– På sommaren skulle jag påta i trädgården och läsa alla böcker som jag lagt på hög. Jag skulle också försöka hinna måla mer för det är ett nygammalt intresse som jag tänkt ägna mig åt när jag blir pensionär.

Ali Isse

30 år, Eskilstuna

– Om jag fick 6 timmars arbetsdag skulle jag sänka tempot och skapa mer balans. Jag skulle träna för energi, läsa mer och planera vardagen bättre. Framför allt skulle jag lägga mer tid på mina barn och deras fritidsaktiviteter och göra enkla, minnesvärda saker.

Maria Schön

64 år, Hägersten

– Jag skulle få mer tid för musik och mer tid för släkt och vänner. Det skulle kunna bli fler låttexter till vårt band, Punkt Stjärna. Kanske lite mer tid för politik och organisering. Det är mycket jag skulle vilja göra!

Daniel Johansson

43 år, Tärnaby

– Jag skulle leva mer, uppleva mer tillsammans med min familj och vänner. Jag skulle lära mig att slöjda. Vi har bara ett liv och det borde vi ta vara på bättre. Vi har råd att jobba mindre om vinsterna fördelas mer jämlikt.

LEDARE

Kungälv behöver ett maktskifte

Bohus fästning i Kungälv

Vänsterpartiet laddar för maktskifte i Kungälv. De som arbetar i och är beroende av vår gemensamma välfärd förtjänar rättvisa, jämlikhet och en politik att lita på. Det är det vi i Vänsterpartiet går till val på i Kungälv till hösten. Vi vill ha ett Kungälv för alla!

● **I över sju år** har Kungälv haft ett förvaltande S&M-styre utan några som helst ambitioner att göra Kungälv till en rättvisare och jämlikare kommun att leva i med en välfärd att lita på. När S och M samarbetar blir det varken hackat eller malet eftersom de har två helt olika syn på hur man ska ta sig an samhällsproblem och välfärdsutmaningar. Resultatet blir en handlingsförlamad, förvaltande ledning som inte kan använda sig av de rätta verktygen som krävs.

Under den senaste mandatperioden har vi i Vänsterpartiet visat att vi står för ett klart och tydligt alternativ med stora ambitioner, men också en vilja att göra det som krävs för att få till förbättringar och förstärkningar av vår gemensamma välfärd. Vi är alltid beredda att ta striden för en rättvis och jämlik välfärd att lita på. Under de senaste 6 åren har vi lagt fram egna budgetförslag som säkrat finansieringen för en starkt välfärd. Det innebär mer pengar till skola och omsorg, arbetstidsförkortning för arbetare inom välfärden i Kungälv, gratis mensskydd till alla tjejer i skolan och mycket mer

som skulle göra Kungälv till en rödare och bättre plats att leva och verka på.

Alla dessa förslag och ambitioner har röstats ner av den styrande majoriteten. Istället har vi bara fått mer av det vanliga. Mindre pengar till välfärden och inga konkreta satsningar eller ambitionshöjningar från ett styre som verkar vara mer intresserade av att ha makt än att göra skillnad på riktigt.

Vi i Vänsterpartiet går till val på att få till ett maktskifte i Kungälv. Vi söker mandat för att göra skillnad på riktigt och inte bara fortsätta med business as usual. Alldeles för länge har Kungälv stått och stampat utan att kunna göra något åt försämringarna i välfärden. Vänsterpartiet är det enda alternativet för att få till en skillnad på riktigt. Vi tar debatten och vi har svaren. Tveka inte att ta kontakt med oss ute på gator och torg så berättar vi mer om hur vi skapar ett Kungälv för alla.

FOTO: ERIK ANDREASSON

Andreas Antelid
ordförande i Vänsterpartiet Kungälv

31 procent

...så mycket har priset på livsmedel i Sverige ökat under Tidöpartiernas regeringsinnehav. (KÄLLA: SCB)

Dubbla skäl att satsa på matbank

Varje dag skördas mängder av bröd i de butiker som Matbanken besöker.

Det finns olika anledningar att engagera sig i en matbank. Den ena är att minska matsvinnet. Den andra att erbjuda mat till dem som inte har råd att duka upp en fullvärdig måltid till sig och de sina.

För volontärerna i Folkets skafferi i Malmö gäller båda skälen, i varierande grad.

● **Om regeringen sitter kvar** efter höstens val lär behoven öka. I början av året presenterade den moderata äldre- och socialförsäkringsministern Anna Tenje det nya bidragstak som är tänkt att träda i kraft 2027. Då får 150 000 hushåll sänkt försörjningsstöd med upp till flera tusen kronor i månaden.

Detta i en tid där köerna till landets matbanker redan blir allt längre.

– Sedan 2023, då jag engagerade mig, har antalet som kommer definitivt ökat, bekräftar Therése Fahlström, styrelsemedlem i den ideella föreningen Folkets skafferi.

Ekonomiska skäl

Hit kommer 100-150 personer tre dagar i veckan för att själv plocka ihop en matkasse som passar deras behov. Några i protest mot överproduktion – bageriernas överskott trotsar all beskrivning, enligt Therése Fahlström – andra av ekonomiska skäl.

Frågan är om de senare delar den moderata ministerns uttalade förhoppning att sänka bidrag förmår föräldrar att "göra en klassresa" som leder

till egen försörjning. En färsk studie från ESO, Expertgruppen för offentlig ekonomi, pekar snarare på att allt fler svenskar är långvarigt lågavlönade, en trend som hållit i sig de senaste femton åren.

Jobba ideellt

Folket skafferi ingår i Ätbart, det svenska matbanksnätverket, och alla i föreningen jobbar ideellt.

– Men även vi har tillgång till maten vi samlar in. Jag handlar mycket mindre i dag, säger Therése Fahlström. Och vi delar inte ut något som vi inte själva skulle äta.

De som vill hämta en matkasse på matbanken hos Folkets skafferi anländer redan på förmiddagen då de får en köklapp. Utdelningen sker senare på eftermiddagen. Då har volontärernas lastbil besökt 25-30 malmöbutiker och befriat dem från livsmedel som annars skulle gått på tippen.

700 kilo godis

Nya EU-regler innebär dryga böter för matavfall.

– Och när bananerna kommit innanför avfallsbolagets grindar är det kört, säger Therése.

Lite synd på de 700 kilo godis som härförleden anlände till Sysav, det sydvästskånska avfallsbolaget.

– Vi är den billigaste lösningen för butikerna, påpekar Therése Fahlström. Men för egen del, tillägger hon, handlar det om solidaritet och hållbarhet.

Text och foto: Per Längby

Therése Fahlström och Elena Nitulescu uppskattar arbetsgemenskapen på Folkets skafferi.

Maktskifte på riktigt

Första maj lurar runt hörnet och på andra sidan semestrarna hägrar valrörelsen.

Vi har träffat Nooshi Dadgostar för att prata valrörelse, ministerposter och arbetarrörelsens egna dag.

**Nooshi v
vänsterpoliti
hela vägen
regering**

● Nooshi, vad betyder första maj för dig?

– Det är ju årets bästa dag. En hel lång slaskig vinter har gått, sedan kommer våren till slut och vi går ut tillsammans och visar att vi tror på ljusare tider. Vi blir påmind om hur många vi är och vilken styrka det finns i Vänsterpartiet. Det är en lika stor glädje varje år.

Årets paroll är Maktskifte 2026. Den är kanske inte så klatschig?

– Jo men ganska va? Kärnfull i alla fall. Och den pekar ju på vad som är viktigast av allt just nu: Att vi gör oss av med Tidöregeringen. Eller, inte bara byter regering utan byter riktning på hela Sverige. Vi tänker inte nöja oss med ett nytt Januariavtal eller en lamslagen mittenregering. Efter nästa val ska vi ta plats i regeringen och göra Sverige starkare, tryggare och jämlikare för vanligt folk.

Men vad betyder det konkret? Är det inte precis samma sak som alla partier lovar?

– Jo, alla partiledare lovar väl samma sak. Men titta på vad de faktiskt levererar. Regeringen och SD har gett oss Europas tredje

högsta ungdomsarbetslöshet, ett klimatarbete som går bakåt, skenande elpriser, sviktande välfärd och barn som blir utvisade utan sina föräldrar. Och så skattesänkningar för de allra rikaste då. Det är inte vad vi menar när vi lovar ett tryggare och mer jämlikt Sverige.

Vad är det ni menar då?

– Vi menar att politiken måste sätta press på banker och matjättar och elbolag så att vanligt folk slipper gå med ont i magen veckan innan lön. Att vi skapar riktiga jobb genom att stärka välfärden och investera i klimatomställningen. Att vårt land respekterar folkrätt och människovärde vare sig det gäller Palestina, Syrien, Ukraina eller de svenskar som regeringen och SD vill utvisa. Titta på vad vi levererade senast; högre pensioner, starkare sjukförsäkring och stoppade marknadshyror. Med oss i regering får väljarna riktig vänsterpolitik. Det har Sverige saknat alldeles för länge.

Men blir det någon regering alls? En del menar att Vänsterpartiets krav på att sitta i regering bara skadar de rödgröna partierna?

– Jag tycker inte att någon kan kräva att våra

väljare ska stå utanför och ge en regering sitt stöd utan att få något tillbaka. Ingen förväntar sig det av något annat parti eller några andra väljare. Vi gick med på det efter förra valet och såg hur det gick. Vi gör det inte igen. Nu behöver de andra rödgröna partierna ta en lugn och saklig titt på opinionsundersökningarna och inse att de inte kan bilda regering utan oss i Vänsterpartiet. Vi vill samarbeta, vi vill hitta gemensamma frågor och gemensamma lösningar tillsammans med de andra partierna på vänstersidan. Men vi kommer inte att acceptera att våra väljare blir överkörda. Det måste de förhålla sig till.

Så det är inte ministerposterna som lockar?

– Jag tror inte att någon blir Vänsterpartist för att de vill ha ett fint jobb. Då har man satsat fel. Nä, vi vill sitta i regering för att garantera att nästa mandatperiod blir början på något nytt och bättre för Sverige. Det är vad politik handlar om för oss – ett tryggare, rättvisare, jämlikare land för oss allihop.

Text: Martin Thåström

te
t

vill ta
iken
n till
gen

Nooshi Dadgostar (partiledare V)

FOTO: AGNES STUBER

INTERVJU

FOTO: AGNES STUBER

På bild: Sandro Scocco, Vänsterpartiets chefsekonom.

Vad händer nu, när pengarna är slut?

I våras meddelade Sveriges finansminister att reformutrymmet, alltså pengarna till nya politiska projekt, är mer eller mindre slut för hela nästa mandatperiod. Vänstern i har pratat med Sandro Scocco, Vänsterpartiets chefsekonom, om vad det egentligen innebär.

● **Sandro, vad händer nu när Tidöregeringen har tömt reformutrymmet för flera år framåt?**

– För det första måste man förstå vad ett reformutrymme är, det vill säga automatiska nedskärningar i välfärden. Det är en summa som uppstår därför att vissa välfärdsutgifter inte är värdeskyddade, exempelvis barnbidraget. Problemet är inte "pengarna är slut", utan på vilket sätt Tidöregeringen gjort av med dem. Skattesänkningar för rika när hushåll och välfärd går på knäna. I praktiken betyder "pengarna är slut" att vill vi göra nya satsningar, vilket vi vill, kommer det att behöva finansieras antingen med högre skatter eller med lån.

Regeringens budget 2025 innehöll historiskt stora satsningar, 80 miljarder. Man skulle kunna tro att så höga offentliga utgifter skulle vara något positivt?

– Det är det, men som jag sa, om man använder pengarna lite klokt! Det finns så mycket regeringen kunde ha gjort med de där miljarderna; stärkt sjukvården, stöttat upp skolan, sänkt

arbetslösheten, investerat i förnybar energi eller grön teknik. Allt det hade varit kloka, rimliga investeringar som hade byggt Sverige starkare. Istället fick vi lägre skatt för de allra rikaste. Inget av det hjälper vanligt folk, räddar välfärden eller får ner arbetslösheten. Vi har fortfarande bland Europas högsta arbetslöshet och stora infrastrukturskulder som regeringen inte gjort något för att lösa.

Moderaterna har högst förtroende hos väljarna när det gäller nationalekonomin. Det låter som att det kan vara dags att omvärdera det?

– Jag har aldrig förstått var det förtroendet kommer ifrån. Det här är inte första gången en högerregering lämnar arbetslöshet, dålig tillväxt och håll i statsbudgeten efter sig. Och det är inte så konstigt heller, de klamrar sig fast vid en ekonomisk modell som inte fungerar i verkligheten. Lägre skatter åt rika har aldrig skapat tillväxt, det är en fantasi. Vill man ha tillväxt, fler jobb och ett tryggare samhälle behövs mer jämlikhet och vänsterpolitik, det visar historien ganska tydligt.

Vänsterpartiet kräver att ICC:s internationella arresteringsorder mot Netanyahu efterföljs och att de som är misstänkta för krigsbrott och brott mot mänskligheten ställs inför rätta i Haag.

KRÖNIKA

Klimat- aktion behövs nu

När man läser eller ser nyheter om de utmaningar mänskligheten står inför är det svårt att inte bli modfälld. Vi lever i en liten oas av liv i ett stort och kallt universum och sex av nio planetära gränser har överskridits.

Det ser helt enkelt riktigt mörkt ut. Nio av tio svenskar vill också att regeringen gör mer och att samhället ställer om. Ändå händer mycket lite. Trots ett stort och direkt hot så agerar vi inte.

Handen på hjärtat – nog känner vi igen oss? Fastän jag sedan länge bojkottar flyg och försöker leva hållbart så åter jag fortfarande kött. Även inbitna veganer flyger. Små förändringar verkar alltför ofta vara oväntat svåra. Istället så skäms vi (flygskam någon?) för att sedan snabbt förtränga obehaget. Samma mönster av att prioritera det som upplevs som omedelbara behov går igen i politiken och näringslivet.

Det här beteendet är så klart inte rationellt. Gustaf Skarsgård menar i sin podd I tolfte timmen att hela vårt samhälle är fast i en missbruksproblematik. Kanske behöver vi ett kollektivt tolvstegsprogram. Eller i vart fall ett besök i Lyxfällan där vi får veta att vi spenderar naturresurser och klimatutrymme vi inte har. För sanningen är ju att en annan värld är både möjlig och oundviklig.

Vi har alla de redskap vi behöver. Det är dags att börja ta stegen för att bygga en hållbar och rättvis framtid. Från mörkret stiger vi mot ljuset - tillsammans.

Tove Persson
Vänsterpartist

Det går att göra skillnad!

Kritiken mot vårdvalen är många, inte minst att patientens bästa inte är drivkraften och att skattepengar försvinner när privata aktörer ska tjäna så mycket som möjligt. Ett gott exempel på hur man kan jobba i stället finns i Region Stockholm. Vänsterpartiet har där fått igenom en rad förändringar gällande vårdval.

● **Det har varit hektiskt** för de som jobbar med vårdval i Region Stockholm efter valet 2022. Vänsterpartiet har genom överenskommelser med de styrande partierna i regionen sett till att flertalet vårdval har tagits hem i egen regi.

Sedan 2010 är det obligatoriskt för regioner att ha vårdval inom primärvården enligt lagen om valfrihet (LOV), det vill säga att patienter har rätt att välja mellan olika konkurrerande vårdgivare, privata företag och regionen. Regionerna har också möjlighet att öppna upp för andra aktörer inom flera områden än så och Region Stockholm har varit Sveriges i särklass vårdvalstättaste region med 38 vårdval.

Det bästa vore om man från nationellt håll tog bort LOV och förbjöd vinstintressen i välfärden säger Jonas Lindberg, regionråd för Vänsterpartiet i Stockholm.

Vänsterpartiet har varit mycket aktiva för att plocka tillbaka verksamhet i egen regi.

– Det bästa vore om man från nationellt håll tog bort LOV och förbjöd vinstintressen i välfärden, men innan det blir verklighet får vi göra det vi kan i regionerna och jag är stolt att säga att i Region Stockholm har vi sett till att invånarna får ut mer och bättre vård för skattekronan genom att vi tagit bort flera vårdval, säger Jonas Lindberg, regionråd för Vänsterpartiet i Stockholm.

Jonas Lindberg beskriver den innevarande mandatperioden som en vinst för invånarna i Stockholms län. Flertalet vårdval har avskaffats och det finns planer på att ta tillbaka ännu fler i egen regi. De har också gjort flera andra åtgärder. För vårdval geriatrisk, där bland annat Capio funnits med som privat aktör, har man från i år ändrat bestämmelserna och nu tillåts bara idéburna organisationer att bedriva verksamheter inom området. Det kommer alltså inte bara vara Region Stockholm som bedriver verksamheten, men det är verksamheter som är idéburna och därmed inte vinstdrivande. Det är ett sätt som man kan se till varje skattekrona går till den faktiska verksamheten. Andra förändringar som gjorts sedan 1 januari 2025 är att avbolagisera fyra akutsjukhus som i stället är tillbaka i förvaltningsform.

– Det handlar egentligen om att möjliggöra för invånarna att få vård för sina skattepengar och att de ska kunna utkräva ansvar av oss, alltså vårdgivaren. Det

Fyra åtgärder för en vård med patienten i fokus, inte aktieägares vinster

- 👍 **Avskaffa LOV!**
Att göra marknad av vården måste upphöra. Vänsterpartiet driver frågan nationellt och regionalt.
- 👍 **Ta tillbaka i egen regi!**
Det går att ta tillbaka vårdval till egen regi där det är verksamhetens behov som styr, inte vinster i företag.
- 👍 **Avbolagisera!**
Bolag konkurrerar med varandra på en marknad, att avbolagisera ökar möjligheterna till samarbete med patienten – inte vinsten – i fokus.
- 👍 **Ge utrymme till idéburna aktörer!**
I stället för att ge utrymme till aktiebolagen, låt idéburna med patienten i centrum bedriva verksamhet.

1177 är tillbaka i regionernas regi.

är så vår välfärd ska fungera, säger Jonas Lindberg, regionråd för Vänsterpartiet i Stockholm.

I Stockholm har man som sista region i landet tagit tillbaka 1177 i egen regi i stället för att privata företag sköter det. Det gjordes i Värmland 2024.

– Den stora skillnaden är att vården nu kan vara mer sammanhållen redan när du ringer till 1177, de kan mycket enklare lotsa vidare till rätt vårdinstans. Rådgivningen utgår ifrån patientens behov och inte att hinna med så många samtal som möjligt på kortast tid, säger Elisabeth Björk, regionråd för Vänsterpartiet i Värmland.

I väntan på att man på nationellt plan tar ansvar för att varje skattekrona ska gå till det som de är avsedda för, som vård till medborgarna, fortsätter Vänsterpartiet i regionerna att vara kreativa för att se till att så är fallet. ■

Alla folks frihet

Ett fritt Kurdistan är lika självklart som ett fritt Palestina. Likväl ska det iranska folket få leva fria från både diktatur och Trumps bomber.

Tryggheten raseras när rasism blir regeringspolitik

När rasism blir regeringspolitik sprids rädslan hos alla som har en utomeuropeisk bakgrund, säger Nicolas Lunabba

Under svenskt 90-tal plågades landet av rasistiskt gatuvåld. I dag, när rasismen blivit regeringspolitik, ökar otryggheten för mångdubbelt fler.

Det säger Nicolas Lunabba, som ett år efter terrorrådet på Campus Risbergska i Örebro kommit ut med boken "Inte din statsminister".

● Samma dag som vi ses föreslår regeringen och SD att tiden för att få svenskt medborgarskap förlängs för alla som inte är EU-medborgare. Om det går igenom omfattar det även dem som redan ansökt. Ska gälla från nationaldagen.

– Vi skickar en viktig signal till personer som söker asyl, sa sverigedemokraten Ludvig Aspling.

Icke önskvärda

Signalen når även dem som redan är här. Den hördes extra tydligt redan på Risbergska ett år tidigare. Strax efter dådet höll statsministern tal till nationen.

– Då blev det en tillfällig paus i hetsandet mot invandrare, säger Nicolas Lunabba.

Men signalerna återkom snart, nu i form av en störtkur. Givna löften om

permanenta uppehållstillstånd ska dras tillbaka. Stopp för bidrag till nyanlända flyktingar de första åren. Utvisning ur landet för minsta småbrott...

En hägring

Tryggheten för miljoner invånare med icke-europeisk bakgrund rubbas. Om de ska utvisas, vad ska de återvända till? För många, som för hans fru, skriver Lunabba, är föräldrarnas hemland bara en hägring, en plats de inte känner.

Några få andra söker bekräftelse hos gängkriminella.

– Men för alla gäller att de måste inse att de där uppe inte vill ditt bästa, säger Nicolas Lunabba. Du kan inte vänta på att bli prioriterad, utan måste ta för dig på egen hand.

I stadsdelen Nydala i Malmö har

Lunabba och föreningen Helamalmö valt att bejaka invånarnas välgrundade känslor av frustration och främlingskap.

Kunskap är makt

– Motmedlet är kunskap, säger Nicolas. Vi drar slutsatser och fungerar som förebilder. Vi bekräftar dem som individer och erbjuder frukostar, lokaler och mänsklig värme.

Så stärks motståndet. I sin bok berättar han hur dottern Olivia, med sitt mörka skinn, får syn på Ulf Kristersson i TV-rutan, strax efter massakern i Örebro. "Det där är vår statsminister", utropar hon.

Nej, tänker författaren, det är det inte, det är inte din statsminister.

Text och Foto: Pär Längby

Foto: Agnes Stuber

Hållå där! Isabell Mixter

Vänsterpartiets utbildningspolitiska talesperson

Varför sjunker Sveriges skolresultat?

Det är ett resultat av en allt mer ojämlig och slimmad skola. En skola där pengar blir till vinst för aktiebolag samtidigt som kommunerna tvingas till ständiga nedskärningar. Resurser fördelas inte efter behov utan utifrån ett system där varje elev följs av en lika stor påse pengar.

Vad ser Vänsterpartiet som de viktigaste stegen för att stärka skolsystemet?

Vi behöver återgå till en skola som finns till för elever och lärare, inte för aktieägarna – bortom marknadsskolan. Vi behöver göra skolan jämlik, din postkod ska inte avgöra dina förutsättningar, därför bör skolan återförstatligas. Vi vill lagstifta om ett maxtak för barngrupper i förskolan och minska klasstorlekarna i skolan.

Friskolor borde kallas ofrihetsskolor

I inget annat land i världen kan aktiebolag göra obegränsade vinster på att äga och driva skolor som finansieras med offentliga medel.

– Vinstjakten tillsammans och skolpengsmodellen utgör den svenska marknadsskolans två ben. Därför måste möjligheten till vinstuttag strypas och finansieringsmodellen förändras.

Robin Smith, är vice ordförande för fackförbundet Sverige Lärare.

– De medel vi gemensamt avsätter för skolan ska användas till att forma och utveckla våra barn. De ska inte tillåtas gå till vinster för skolornas eller aktiebolagens ägare.

FOTO: SVEN JANSSON

De privatägda skolorna etablerar sig där vinstmöjligheterna är som störst. Offentligt drivna skolor är däremot skyldiga att erbjuda alla elever utbildning, även barn vars tidigare skolor har försatts i konkurs.

German Bender är utredningschef vid tankesmedjan Arena Idé, han menar att det vi kallar friskolor egentligen borde kallas ofrihetsskolor.

– Namnet friskolor antyder ju att det finns en frihet att välja var man vill gå i skola. Men egentligen handlar det bara om rätten att ansöka, det är ju inte säkert att man kommer in på skolan man söker till.

– Dessutom har inte den som hävdar att vinstdrivna friskolor höjer kvaliteten i den svenska skolan evidensen på sin sida.

Allt fler utredningar visar att friskolereformen bara lett till ökad segregation. Skolverkets egna undersökningar, Pisa-mätningar, forskningsstudier och offentliga utredningar visar på problemen. Ändå tillåts marknadsskolan att växa.

– Debatten formas av en stark friskolelobby, stora friskoleföretag med starka kommunikations- och PR-avdelningar styr, menar German Bender.

– Det finns också väldigt nära band med politiken. Vi har en rundgång där politiker går över till friskolekoncerner och PR-byråer, och ofta tillbaks igen. De ekonomiska intressena är betydande. Därför möter alla förslag som inte gynnar skolföretagen hårt motstånd från en välorganiserad lobby.

I skolbolagens styrelser är det lätt att hitta framförallt borgerliga politiker. Lika lätt är det att hitta tidigare framträdande politiker i Friskolornas riksförbund.

Den svenska skolan har blivit ett världsunikt experiment.

– Konsekvensen är tydlig, menar lärarfacket Robin Smith. Vi får en annan skola och förskola än den våra barn och unga förtjänar.

Mats Billberg Johansson

MAKT SKIFTE 2026

Häng med oss på 1 maj!
Tillsammans med tusentals andra vänsterpartister
demonstrerar vi för jämlikhet, rättvisa och
socialism

Samling på Olof Palmes plats vid Järntorget i Göteborg kl 13:30

Mer info på kungalv.vansterpartiet.se

1 MAJ

